

ИЗЛАЗИ
СВАКИ ДАН
ЦЕНА
ЗА 1 МЕСЕЦ 3 ДИН.
ЗА ИНОСТРАНСТВО
ЗА 1 МЕСЕЦ 4·50 ДИН.
ПРЕТИПЛАТА ПРИМАЈУ
СВЕ ПОШТЕ У СРВИЈИ
И ИНОСТРАНСТВУ.

ЗВЕЗДА

ЛИСТ ЗА ЗАБАВУ

ПРЕТИПЛАТА СЕ МОЖЕ
САМО КОД ПОШТА.
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА
НЕ ПРИМАЈУ СЕ
РУКОПИС НЕ ВРАЋАјУ СЕ
УРЕДНИШТВО СЕ НАЛАЗИ
НА „КОСАНЧИЋЕВОМ
ВЕНЦУ“ ВР. 16

Врој 10 п. д.

УРЕДНИК: Јанко М. Веселиновић.

Врој 10 п. д.

ПОВЕСТ О ЂАВОЛОВИМ ЂЕРИМА

Једном дође ђаво у визиту злоби
Да запроши ружу. Труд му роди плодом;
И он — злоба приста — њу за жену доби,
А госпа га лепим обдарила родом.

Како дође нова голиница ћоја,
Злоба црном оцу ново чедо даје.
И сада их има, не зна им се броја,
Пуно ћери, пуно, и свак свет их знаде:

Завист, сплетка, брука, подлост, гадна куга —
Све их на свет роди злоба. црна мати;
А још осем ових многа деца друга,
Ни имена, брате, не можеш им знати.

А црни се отац даљу, ноћу, брин'о
Да удоми лело своје многе ћери.
И тешку је бригу он са врата скин'о —
Удомио ћери, па се свету цери.

Охолост му, ћерка, горда беше свуда —
И њу отац, лепо, за племића уда;
А сплетну је дивно удомио тата —
Удео је одмах баш за адвоката;
А завист и подлост и погана мањка,
Удале се све за лица дворсака, царска:
Лицимерје ћерку, шта је боље знао.
За испну је, отац, једном попу дао.
А отмицу бесну, прилима се дала,
Удомио тата баш за ќенерала.

За скромност је само била судба љоша:
Не даде јој отац мираза ни гроша;
И зајуд је ђаво све вигове плео —
Ту његову ћерку нико није хтео...
Али свет је широк — нађе с' нема луда
И отац је најзад за песника уда...

ТЕРЗИТЕС

ХАЈДУК СТАНКО

РОМАН У ТРИ ДЕЛА

од

Јан. М. Веселиновића.

—♦—

ПРВИ ДЕО

ОДМЕТНИК

Праштајте, свете сени, што вам кости потресам!...
Праштајте, што вам имена помињем, јер ћу их само по добру поменути!... Јер, најсветији путир, што се изли на олтар Отаџбине Србинас, беху груди ваше; крв, коју тада пролисте, и данас је благодет за Србина... Залисте, и костима потрусисте сваку стопу земље; а из крви и костију ваших ниче бујина, која нам очи к небу подиже!...

Хвала вам, и.... праштајте!...

А ја ћу причати о вама онако, како ми другови и синови ваши приповедаху; китићу дела ваша, као што девојка кити венац ивањски; славићу вас, као што вас гусле славе; проносићу дела ваша у јунаштва ваша по свету, као што их и данас проносе немирни таласи воловите Дрине!... Нека вам се свећа не угаси; нека вам се имена помињу до истраге српскога колена!...

51508 | 57

1
Црна Бара

Нема веће равнице у Србији од Мачве. Она се протеже од Мишара до Дрине, и од највишег врха Цера планине, Видојевице, до Саве.... То је простор од дванаест сахата ода. Можеш у дугу дану ходити по Мачви

и нећеш видети једнога брежуљка: све је равно као терасија. Замори се поглед путнику гледећи једно исто: њиву, пашњак, њиву, пашњак, и — ништа више. Или: — уђе у село. Ту види кућицу до кућице; уз кућу стаје, иза стаја бунар. иза бунара воће.... Из најпре га то овесели, али, мало по мало, та му једноставност додија, он сагиње главу и постаје зловољан....

Таква је Мачва данас. Па, и поред свега тога, она је лена, дивна!... Она је богата цура. Све, што се у њену црну утробу баци, доноси богата плода. Лепа су њена поља кад озелене, а још су лепша, кад се позлате злаћеним влаћем.... Она вам је као туђинка: не да се сваком познати!... Ко хоће да зна њене дражи и њене лепоте, тај мора живети у њој. Томе она отвара своја недра и даје своју милошту.... А ко проживи у њој, тај је лако не оставља; или, ако баш мора да је остави, он је никад не заборавља.

У доба, кад се дрогајај, о коме приповедам, десио, Мачва је друкчије изгледала. На место њива и пашњака беше ту густа шума. Храст до храста, грм до грма, а честе тако густе да ниси могао „гују за реп извући“.... А у тој старолрвеној шуми беше овде онде по мало крчевине пооране и засејане. Ту, на тој крчевини, видела се кућица, са потребним стајама, за смештај кућевних потреба. Око сваке кућице био је засађен воћњак било од шљива, било од јабука.

Те су кућице биле врло просте, тек колико за то: да човек има где заклонити главу од кишне и зла времена. Грађене су овако: ударе се четири сојира (дирека) у четврт. На околу се оплете прућем, али се остави рупа за врата и баца, која је служила место прозорчића, па се оно пруће улепи блатом, да не би ветар продувао. Озго се покрије кровином или кором од дрвeta.

Таква кућица имала је само једно одељење, а то је: све што кров покрива. На средини је велико огњиште, на коме вазда ватра гори. Око ватре укућани седе; крај огњишта вечерaju и разговарају, па ту и уморне кости одмарaju. То су одељење звали: „кућа“. За то се, у Мачви, и данас, оно одељење где ватра гори, зове „кућа“.

Било је и бољих кућа. То беху куће задружнијих породица. Одликовале су се својим високим крововима од шиндре, надкривеним димњаком, а ко је био мало бешњи, и крстом на крај слемена. Још и данас имамо добро очуваних остатаака од тих кућа. У унутрашњости њиховој било је још одељења сем „куће“, као: домаћинова соба, ћилер, и т. д. и т. д.

Па и ако су те кућиће изгледале сиромашне, по спољашности својој, опет је свака била пуна као кишница. Сваки па и онај најмањи кућерак, имао је хране доволно за сву породицу и усев; сем тога, имао је „белог смока“; о моткама, надогњиштем, висиле су целе сланине.... Народ је био вредан и раден — није чудо ако је имао!...

Ето, таква је била Мачва.

На северозападној страни Мачве, баш у самом кључу, где се Дрина у Саву улева, лежи Црна Бара. То је старо село. Прича вели: да се негда звало „Јордан“ Ту се, у једној Дринској отоци, која изнад села тече,

удавила девојка, јединица у мајке, која беше с мајком дошла у Јордан, у госте. Кажу, да је мајка тако тужно нарицала, да нико, ко ју је чуо, не могаше заборавити њене запевке. У запевци назвала је отоку „Старачу“ „Црном Баром“, а окдна села назваше и сам Јордан тим именом.

У осталом, то име, готово, и доликује. Село је са свију страна опкољено, а средином промрежано, самим барама; и ако се и за што може рећи: „ово Бог чува“ — може се рећи за Црну Бару. И поред толиких баруштина, здрављем се не могу покудити Црнобарци.

Неки историци тврде: да је ту била епископија, и то једна од оних осам што их је засновао Краљ Милутин Немањић.

Данас је то село велико и ушорено. Има у њему преко три стотине пореских глава; али у оно доба једва да беше педесет кућа. Ама, и ако је било мало бар је валао!

Црна Бара имала је свога кмета и свога попу.

Кмет Јова Јуришић одавно је кмет Црној Бари. Стари се његови давно ту настанише, па су његову кућу сматрали као староседелачку. И деда и отац му помреће као кметови, па и он се тако исто надао. Тридесет година кметује он Црној Бари. Знао је сваку кућу као своју, знао је сваког домаћина као себе. Он није сматрао своју дужност као бреме, него као почаст. Дично се: што је глава тим честитим људма, који не учинише никад ништа, што би био грех пред Богом а стид пред светом. Простодушан, благ, тих, мирне савести као дете, он је лако бројао дане живота, а ведро чекао час, кад ће оставити своју кућу, пуну као кошницу; свој пород очуван и недирнут болешћу ни смрћу; своје пријатеље и другове, и — отићи у вечност поштован и уважен....

Поп Милоје беше поп на свом месту. Он је имао једну узречицу, којом се дично:

— Ко је мом „Требнику“ дош'o — мор'o се поклонити! И... евала његовом „Требнику“....

Ако кога ухвати грозница, тролетна грозница, нека му попа Милоје очита „велику“ молитву. Мора га пустити па да кугу куми!... Било је случајева да су му доводили болесника који болује од „оне“ (падавице). Тако једаред доведоше му једнога из Банова Поља. Везали га јер се збесио.

Попа рече да га одреше.

— Не смемо, попо! — рекоше људи!

Он приђе болеснику, погледа му у очи, помилова га по глави, па га одреши.

Онда стаде читати „Страшну молитву“.

Страхотаје слушати „Страшну молитву“; још страхија је кад је поп Милоје читати... И сам се болеснику узјазбио па дркће као прут....

А он чита, чита... Кад сврши, он му поднесе крстиче му да се прекрсти и целива.

И болесник се прекрсти и целива, па онда рече:

— Ал' сам уморан!

— Оћеш прилећи мало? пита га попа.

— 'Оћу — вели он.

Попа га доведе до своје постеље, па му рече да легни. Он је спавао прилично, а кад се пробуди он са свим мирно приђе попи руци и рече:

— Вала нека је Богу, па теби!...

И оде с људима кући миран као јагње.

Него, и књиге су му биле!... Није као ове како, што ништа не помажу, него оне старе, „Косовске“ књиге, што је у њима свако слово светом руком написано, листови нису од хартије него од коже. А у тим књигама има молитва од свакога зла и напасти... Попа из тих књига читало опело људма „немиросаним“, и један се није повукодлачио!... И за време његовог по поповања није било ни једног вукодлака у Црној Бари.

Али, брате, он се умео и молити Богу!... Јеси чујуначки сине! Кад се тај Србин замоли, најпакоснији Циганка не би се могла оглушити о молитви његове, а то ли добри Бог, отац свију нас!... Лепо верујеш да му се молитва услишава. То није да само чита и бави се речи, него чисто чујеш како му срце јекће: — тако се он молитви преда... Можеш испред њега однети све — кад се Богу моли — можеш му кућу запалити — он главе не окреће!...

Него, он није био само поп. Био је он човек од перчина до пете, и то паметан човек... Све што ти он рекне — речено је. Он никад није луду реч изустрио. Чак и шала му беше лепа; осећаш како ти блажи душа као благи поветарац. Савете је давао озбиљно, укоре благо... А свакад је говорио само истину....

(наставите се).

ИДИОТ

РОМАН ДОСТОЈЕВСКОГ

ПРВА КЊИГА

I

Крајем месеца Новембра — беше мало јутнуло — око 9 часова из јутра, воз Петроградско-Варшавске пруге, с извештом брзином јурио је Петрограду. Беше тако влажно магловито, да се једва расвануло; на десет корака од пута, једва се штогод могло видети кроз прозоре са воза. Међу путницима било је неких, који се враћају из иностранства; или најпунија беху одељења треће класе: њих заузеше људи мали и незнатни, занатлије, који путују из близа. Сви су као и обично, уморни, свима за то отежале трепавице, сви прозебли, сва лица беху бледо жута, таман према боји магле.

За тим се обома учинило, да приступају једно другому; да је цела ствар приступачна здравој памети.

На један мах, ни за што ни кроз што, њу обузе бескрајни туга, која од некуд обузе и њега.

Она потрча пет—шест корака к њему; он полете седам—осам корака к њој.

Падоше једно другому у наручје и догоди се оно што здрава памет не може схватити.

Он извади листак хартије из записнице и цвикер из цепа, држећи цвикер на носу а листак под носом, прочита потресени али поузданим гласом:

„Драга душо, ти знаш добро,
Да си лепа, мени драга,
Да не могу мирно проћи
Мимо тебе никад, влато!
И ево се кунем теби:
Женио се, не женио,
До гроба ћу твој остати...“

— Ох, да дивних стихова! Чији су? упита она.

— Зар не погађаш? Ово су стихови оног познатог песника што штампа своје песме готово сваки дан по свима и великим и малим листовима.

— Аха, сад знам! Лепи стихови! Декламовај их на првом концерту у ком будем суделовала.

У тај мах извире месец иза једног облака и пакосно се наслеја.

УМЕТИЦА

РОМАН У ЧЕТИРИ ТОМА

(Потепенкова шала)

Том I

Он је био леп, она је била бајна. Он је био чиновник, она је била глумица.

Она је знала да га воли, и ако није знала да он може знати, да зна, да она зна, да он зна, да она њега воли. А он није знао да она зна, да он зна да она њега воли; ма да он и зна, да она не зна, да он може знати, да је она чаљаде на свом месту.

Он је био лепо развијен здрав човек; она је била пуначка, дебељушна, здрава госпођица.

А на пољу је била густа помрчина и сипала је киша. Сваки час помрчина је бивала све гушћа, киша јача, а блато жиђе.

Том II

Пред вратима њене собе у гостионици нешто је шушнуло, и њој се учинило, да јој се то он прикрда на прстима.

А њему се опет учинило, да се она њему прикрда на прстима.

У једноме вагону треће класе, баш у расвјетак, нађоше се код прозора, један према другом, два путника, — оба људи млади и лаки, оба траљаво одевена, оба са значајним физиономијама, и, најпосле, оба жељна да ступе у међусобни разговор. Да су они у тај мах знали један за другога по чиму су значајни, они би се, разуме се, изненадили, откуда случај тако чудно посади једног према другоме у вагону треће класе Петроградско-Варшавског воза. Један од њих беше малог раста, више прњомањаст, имао је око двадесет и седам година, коврџаву косу, зелене, мале, али ватрене очи. Нос му беше широк и спљоштен, лице — мускуласто, танке уснице упиле се у некакав дрзак, подругљив, па чак и зао осмејак; но чело му беше високо и симетрично, па је бацало у засенак доњи део лица, што беше грубо развијен. И поред јаког састава, много је падало у очи мртвачко бледило тога лица, које даваше целој физиономији младога човека некакав изнурени изглед, и заједно с тиме нешто страсно, што ни мало није одговарало дрском и грубом осмејку и задовољном изгледу. Он се добро уточио у широки кожух, постављен јагњићом кожом, и те ноћи не осећаше зиме; докле је његов сусед принуђен био да на својој издрхталој грбаци понесе сву „милину“ влажне, новембарске, руске ноћи, за коју, сигурно, не беше припремљен. Овај носаше широк и дебео огратач без рукава, са великом капуљачом, налик на оне, што их чести путници зими употребљавају тамо негде у иностранству, у Швајцарској, или и. пр. у северној Италији; но који не ходе тако далеке путе, као од Ајдкунена до Петрограда. Али то, што је ваљало и било са свим подесно за Италију, није у свему прилагодно за Русију. Сопственик огратача са капуљачом беше такође млад човек, од двадесет и шест, или двадесет и седам година, раста нешто виши од средњега, у лицу беличараст, с густом косом, уаплим образима и малом, заштитном, и са свим белом брадицом. Очи је имао велике, плаве и мирне; у погледу њихову беше нешто тихо, али тешко, нешто пуно оног чудног израза, по коме неки на први мах познају код човека падавницу. Лице младога човека било је, у осталом, пријатно, фино, суво, без природне боје, а сада помодрело од изазива. У рукама му се мотао спљоштен завежљај од старе, похабане мушеме, у коме је, чини ми се, била сва његова путничка имаовина. На ногама је носио добро постављене ципеле са сарама, — све по туђинском обичају. Црномањести сусед, у постављеном кожуху, све је то лепо прегледао, па, онако, беспослен, упита га; с оним неделикатним осмехом, у коме се тако неучтиво и непажљиво исказује по некад људско задовољство у негоји ближњега:

— Је ли хладно?

И смаче раменима.

— Веома; одговори сусед, необично вољан за разговор — погледајте, то је још југовина. А шта би било да је

После тога наста још гушћа помрчина, киша удари још јаче, начини се блато још веће:

Том III

Она је за тим окренула десно, а он је окренуо лево.

Као год што нису знали за што су се саставили, тако исто нису знали за што су се растали.

У осталом читалац може бити без бриге; јер су они у бразу поновили оно прикрадање на прстима, описано у другом тому, и опет су се од некуд саставили; али су се сад растали друкчије: он је отишao десно, а она лево.

Њему се чинило да му се чини, као да му се учинило, да је та госпођица била жена; а њој се већ није могло учинити да јој се чини као да јој се учинило, да он није... али не мора се све испричати!

Он је имао тетку. Она је имала такође тетку и још сестру од тетке.

У том и јест све зло! Баш су због тога и прошли

Читалац за цело почине разумевати како ништа не разуме!

Том IV

— Шта сам учинила! Шта сам учинила! Писну она писком што срце парапада на калдрму, и по калдрами се просуше ситне витице њене као свила меке, густе косе.

Њен пад на калдрму био је страшан, али много страшнији беше њен морални пад који јој беше удесила његова тетка.

ираз? Ја нисам ни помињао, да је у нас тако хладно. Одвикао сам.

— Ви, ваљад' из иностранства?

— Да, из Швајцарске!

— Фју-у! Дакле ви тако!...

Црномањести ћукну и засмеја се.

Започе се разговор. Беличasti младић у швајцарском огратчу, за чудо беше вољан да одговара на сва питања свога црномањастог суседа, те се и не осврташе на по нека непажљива, неумесна и глупа питања. Између осталога, он је у својим одговорима објаснио и то, да заиста није био у Русији више од четири године, да је отишао у иностранство да се лечи од некакве чудне, нервне болести, налик на или Витову игру, дрхтавицу и грчеве у мишићима. Црномањести сусед, слушајући то осменио се неколико пута; али се најslaže насмеја онда, кад је на његово питање: „па шта, је су ли вас излечили?“ — беличарasti одговорио: „не, нису ме излечили“.

— Хе! Новцем сте их, ваљад', преплатили; а ми овде њима верујемо! Заједљиво примети црномањости.

— Сушта истина! уплете се у разговор један рђаво обучен господин, који је на поредо с њима седио, и лично на адвокатскога писара, и који имајаше око 40 година, јак састав, првен нос и модрикасто лице, — сушта истина све руско благо они за бан-бадава себи пригрђу!

— О како се ви варате у томе, подухвати швајцарски пацијенат, тихим и примирљивим гласом, — разуме се, ја не могу спорити о свему за то, што све незнам; али за себе могу казати то, да је доктор од својих уста одвојио па ми дао путни трошак, и још ме је тамо непуне две године својим новцем издржавао.

— А шта, ваљда се нико није нашао да за вас плати, шта ли је било? запита црномањости.

— Да, господин Павлишчев, који ме је тамо издржавао, умре пре две године; ја онда чипрем генералици Епанчиној, мојој далекој рођаци, али не добијем одговора... Па сам тако и допутовао.

— Где сте то допутовали?

— То јест, где ћу одсести?... То још управо не знам... пошто...

— Нисте још одлучили?

И оба слушаоца поново ударише у кикот.

— Мучно да у том завежљају није сва ваша имаовина? — запита црномањости.

— Опкладно бих се да је тако, прихвати с највећим задовољством првеноносни чиновник, — и да се више дењака у багажним вагонима не находи! Оно сиромаштина није порок, али се ни ово не може оставити без приговора!

У ствари је и било тако: беличарasti је младић све то одмах и признао.

Позорник притрча да јој помогне; али кад је дошла к себи — она беше већ издахнула.

Од некуд искрну он, и неприродним гласом узвиши: „нестрећници!“ па паде колико је крашак.

Није могао пасти колико је дуг, јер је био омален раста.

— Ја сам твој убијала!

— Јави то у „полициском гласнику!“ прошаптуја она слабим гласом, па опет издахну.

Епилог

Било је тамно, блато и киша. Он је ишао за њеним мртвачким сандуком; цвикер му тужно виси низ груди; он ирачно погледа око себе.

Он се беше на нешто одважио... Јер је знао да она не зна, што он не може знати, знајући врло добро, да се не може знати оно што нико знати не може.

Он је клекнуо крај гроба пре времена умрле уметнице и прошаптуја је нечујним гласом:

— О, Боже! Врати ми трошкове око погреба, јер су сад тешка времена.

Читалац је сад зацело разумeo, како ништа не разумe.

— Ваш завежњај опет мора да има некога значаја, продужи чиновник пошто се накикотао до миле воље (вада знати, да се и господар завежњаја најпосле насмејао на њих што је увећало њихово расположење), — и ако би се могао опкладити, да у њему нема златних завијутака с наполеондорима и фридрихсдорним, или холандским златницима, о чему нас па први поглед могу уверити те саре, које чувају ципеле ваше. Но... ако ми вашем завежњају додамо у прилогу какву рођаку, као на прилику генералицу Епанчину, — онда ће и сам завежњај ваш добити неки већи значај, разуме се, само у том случају, ако је генералица Епанчина заиста ваша рођака, и ако се ви случајно не варате, по расејаности... што је врло својствено човеку, макар... од сувиника уображења.

— И сада сте погодили, прихвати величарији младић, — ја се готово варам, то јест, генералица ми готово и није никаква рођака; и ја, управо, нисам био ни мало изненађен тиме, што ми она није ништа одговорила. То сам и очекивао.

(Наставиће се.)

СИТНИЦЕ

Цвет променљиве боје. Доктор Самследер пронашао је у Кордоби, у Мексици, цвет који се зове научним именом *Hibiscus mutabilis*. Он се налази у Источној Индији и одликује се тиме, што мења своју боју: из јутра је бео, по по дне првен, а у вече плав; пријатни мириш његов осећа се само у по дне. Овај знаменити цвет расте по свему земљеузу Тегуантепеку, а особито поред његових обала.

Колико је дугачак ратни корак у европске војске. Корак руског војника износи 71 сантиметар (1 аршин); Војници у Француској, Аустрији, Италији, Белгији, Шведској и Швајцарској имају једнолик корак од 75 сантиметара, а Немачка је одредила меру корака у 80 сантиметара. У једном минути, војник руски корачи 115, немачки 112, белгијски 110, италијански 120, аустријски од 115—118, а француски од 112—116 пута.

Дубина језера у Швајцарској. Кад се у Швајцарској изменила дубина језера, онда се нашло, да је

Женевско језеро	дубоко 300 метара,
Бријенско	261 "
Боденско	255 "
Тунско	217 "
Језеро четири кантоне	214 "
Цугско језеро	198 "
Валенско	151 "
Семајско	87 "
Билерско	78 "
Грајфенско	34 "

У језерима Боденском и Женевском, где утичу Рајна и Рона запазиле су се дугачке и дубоке речне водојаже, које су сигурно постале од покрета тешке речне воде испод лакше воде језерске.

Брзина мисли. Вејовало се да ништа на свету брже нема од мисли, јер нам нико не смета, да се, тренутно, у мислима преселimo на најудалjeniju звезду, с које би зраку требало 1000 година да до нас дође. Али није тако. У самој ствари мисао (т. ј. њезин покрет по можданој маси) тражи извесна времена. Хелмхолц је чак покушао да одреди брзину покрета мисли, по нервном влакну, па је нашао, да она не прелази више од једне врсте у секунду. Може се рећи, да: од тренутка раздражења па до образовања појма у мозгу, прође $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{3}$ део секунда. Професор Донверс, који је много на том послу радио, даје нам цифру, која се — при различним о колностима — мења између 35—37 хиљадитих делова у секунду. И према томе: брзина мисли уступа пред брзином светlosti и електричитета.

ПОШАЛИЦЕ

Одломци из љубавне ирелиске. — Он њој пише: „Предрага и слатка моја Љубице! Да знаш како сам се обрадовао, како сам био сав срећан, кад сам добио твоје писмо! Најпре сам хиљаду пута пољубио марку, па га тек онда распечатио. А погађаш ли за што сам то учинио? За то — што си ти ову марку лизнула твојим слатким језичићем, што су је дотакла твоја румена медна усташа. Шаљем ти милијун пољубаца. Твој Перица.“

А она њему на то отписује: „Драги мој Перице! Па ти си, благо мени, читав песник! Твоје писмо измамило ми је сузу! Штета само што си се мало преварио. Нисам ја лизнула ни прилепила ону марку, него наш покућар Ђука, кад је однео на пошту.“

ВЛАСНИК И УРЕДНИК: Јан, М. Веселиновић.

Необична узречица — Иван Ивановић служио је у неком пољском заводу, али је имао врло малу плату. Њему понуде боље место и већу плату. Он је био врло красан човек, само је имао чудну навику да додаје готово уза сваку реч своју веома глупу узречицу: „благодарећи вашој милости,“ па тако његов разговор испадне врло често веома куриозан.

Тако је било и сад, кад су му понудили премештај. Он се пријави свом новом управитељу који га упита:

„Јесте ли већ где служили?“

— Служио сам у кредитној банци, благодарећи вашој милости.

— А јесте ли одавно без службе?

— Још сам у служби, благодарећи вашој милости; али сам рад ступити у службу код вас, благодарећи вашој милости.

— Јесте ли ожењени?

— Јесам, благодарећи вашој милости.

— Имате ли деце?

— Имам троје, благодарећи вашој милости.“

С разлогом. — Два пријатеља враћају се с неке гозбе доцкан ноћу. На путу су морали пречи огромну бару преко које је била намештена даска за прелаз. Они већ и онако нису могли ини си гурно, а по дасци још мање. И тако један од њих стрмекне с даске и бућне у бару. Онај други види да његов пријатељ седи у бари и не устаје, упита га зачуђено:

— Васо, шта радиш доле?

— Па чекам тебе! одговори онај из баре.

У шуми. На дрвету што га је бура извалила, седи леп, промањаја човек и дивна грациозна плавуша, па разговарају већ пуну два сахата.

На послетку ће одважни младић шапатом проговорити.

— Марија! Ја сам ваш роб!... ви сте моја богиња!... Допустите да вас пољубим.

— Не! О томе не смете ни мислити!

— Ни мислити?... А за што?

— Што хоћу да вас казним...

— Да ме казните?... Али за што?..

— За то, што сте читавих два сахата брњали којекакве глупости, а пољупча се сестили тек сад, кад је време да се куши иде.

У шетњи. — Ћути! Не говори са мном!

— Што?

— Помислиће свет да ти нисам жена!

Сујаружнички разговор. — Дакле... ти не даш новаца за нову хаљину?

— Не дам!

— Добро!... Ја ћу се отровати!

— Слободно — вели муж хладно.

— Да, отрована је... жижницама!.. И моја сарана стаће те десет пута скупље него моја хаљина!

— О, не, драга моја! Вараш се! Твоја хаљина је далеко скупља од саране, ако ти, на несрћу, останеш у животу.

ПРЕДСТАВЕ У НАРОДНОМ ПОЗОРИШТУ

У суботу, 10 септембра:

МАКСВЕЛ

Драма у пет чинова, с предигром, написао Жил Барбије, превод с француског. — У драми игра 16 особа (12 мушких и 4 женских). Главне су улоге: Максвел, судија (г. Миљковић), Рутен, његов брат (г. Стојковић), Гулден, лекар (г. Љ. Станојевић), Валдек Јеврејин (г. И. Станојевић), Марта, сестра Рајнолдова (г-ђица Јурковићева), Маргарита, кћи Максвела (г-ђа Гавриловића). Немо особље: ћаци, гости, служитељи, грађани, светина. Догађа се у Минхену. Предигра 1775, а драма после 15 година. — Редитељ је г. Рајковић. Почетак представе у 7 сахата, свршетак после 10. („Максвел“ је представљан први пут 21 маја 1871, последњи пут 29 јануара 1885; сад се игра 4-ти пут.)

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Изиша је

КРВАВА КЊИГА
РАТНЕ СЛИКЕ СА ИСТОКА
БАЈАДАРА — СИНОПА — ОПАСНА ШАХ — ИГРА —
АКТИВСКИ СУЖАЊ — БАШТОВАН НА БОЈНОМ ПОЉУ.

НАПИСАО: М. Јокай — ПРЕВЕО: Д. Клајић.

Цена 1·20 пар. дин.

ШТАМПАРИЈА П. Петра Н. Танасковића.